

[Ole Bjørn Kraft.]

tale halvdelen i skat af, hvad en købmand, der driver tilsvarende virksomhed, skal betale.

Det, der fører skattesekretariatet til dette resultat, er en grundig undersøgelse af den dokumentation, den højtærede finansminister forelagde her i tinget ved lovforslagets behandling, og som skulle vise, at lovforslaget hidførte skattemæssig lighed mellem brugsforeningerne og den private handel. Det interessante ved beregningen er jo, at den højtærede finansminister erkender, at spørgsmålet om lighed i skattemæssig henseende mellem de to virksomhedsformer afgøres ved den nævnte sammenstilling af summen af brugsforeningens og uddelerens skat med købmandens skat. Erhvervenes skattesekretariat anerkender også dette princip, men peger på, at selve udregningen er ufuldstændig.

Den højtærede finansminister har nemlig 1) set bort fra kommuneskatten, 2) sat det beregnede skattebeløb til en i denne forbindelse ganske irrelevant størrelse, nemlig foreningernes omsætning, 3) sammenstillet nogle brugsforeninger og købmandsforretninger, som med hensyn til overskud, omsætning og egenkapital er vidt forskellige, 4) set bort fra, at beregningen måtte angå brugsforeninger, der udviste typiske gennemsnitstal for alle landets brugsforeninger, og 5) indskrænket sig til kun at bedømme virkningerne i een af landets 80 skattekrede, hvilket i sig selv naturligvis ikke er nogen garanti for, at virkningen bliver den samme andetsteds. Under hensyntagen til disse indvendinger, som næppe vil kunne bestrides, har skattesekretariatet foretaget den nævnte beregning, og det når altså til det resultat, at købmanden skal betale dobbelt så meget i skat som brugsforeningen plus uddeleren, hvilket i realiteten er det samme som før lovens revision. Det var jo meningen, således som det også fremgik af den af folketinget i sin tid vedtagne beslutning, og som det fremgår af grundlaget for finansministerens beregninger, at tilvejebringe lighed; så må disse indvendinger efter min mening give anledning ikke alene til grundige overvejelser, men også til, at hele dette spørgsmål tages op i forbindelse med den foreslåede forlængelse af loven om indkomst- og formueskat til staten, hvilket jeg altså herved opfordrer den højtærede finansminister til.

Jeg skal vende mig til nogle andre spørgsmål.

Atlantpagten er nu ved at blive til virkelighed. Konturerne er ved at tegne sig for,

hvorledes denne store alliance til bevarelse af freden og til forsvar for friheden vil forme sig i virkeligheden. I endnu højere grad, end det måske stod det danske folk klart, da vi gav den vor tilslutning, vil den forandre vor tilværelse og hele stilling. Vi står nu ikke alene til regnskab for os selv, men også overfor vore forbundsfæller og da i første række overfor dem, som vi kommer til at samarbejde nærmest med. De vil blive afhængige af os, som vi vil være afhængige af dem. En del af forsvaret for deres sikkerhed vil hvile på vore skuldre, vor vilje og evne til at udfylde vor plads, ligesom en del af vort håb om at kunne bevare, hvad der er os dyrebart, vor forventning om ikke på forhånd at være prisgivet og igen komme til at smage ufrihedens brød enten ved besættelse eller ved tabet af vor selvbestemmelseret vil være betinget af den støtte, de i givet tilfælde kan yde os.

Mon hele denne nye situation, hvor vi har brudt med fortiden og er slået ind på en ny bane, fuldtud er gået op for det danske folk? Der må her stilles krav til regeringen og dens ledende personligheder om i højere grad, end det hidtil har været tilfældet, at yde deres bidrag til at gøre situationen helt tydelig for vort folk og ikke mindst for den del af deres egne tilhængere, for hvem det endnu ikke er gået op, at den gamle indstilling både overfor udenrigspolitikken og overfor forsvaret i dag er ganske virkelighedsfjern og fortidig.

Diskussionen om Atlantpagten har fået fornyet aktualitet ved meddelelsen om, at Sovjetrepublikkerne nu også besidder evnen til at fremkalde en atomeksplosion. Virkningerne heraf lader sig endnu ikke overskue, men at dette påny har forrykket magtbalancen, kan ikke diskuteres. Den tryghed, der kunne være i, at det atlantiske forbund havde dette lyn i sin hånd, er blevet væsentligt formindsket. Måske har forbundet endnu nogle års forspring, men en dag vil det være udlignet, og andre faktorer vil da være afgørende, bl. a. hvor langt fremme med nybygningen af et fælles forsvar vi til den tid er, en yderligere ansporing for hver enkelt stat til ikke at tøve med at løse sin del af opgaven.

Hovedbetydningen af Atlantpagten har dog aldrig ligget i besiddelsen af atomvåbnet. Kun med den største ængstelse kunne man se det bragt i anvendelse, og muligheden for, at den kendsgerning, at begge parter besidder det, vil hindre dets brug i fremtiden, som det var tilfældet med giftgassen i den sidste krig, vil af mange føles som en øgelse af trygheden.